

NATUURHISTORISCHE EN ANDERE NOTITIES NATURAL HISTORY AND OTHER NOTES

ISSN 2518-5705

Privé uitgave: H.K. Mienis, Kibboets Netzer Sereni, IL-7039500, Israël
Privately published: H.K. Mienis, Kibbutz Netzer Sereni, IL-7039500, Israel

Downloadable from: http://israel-nature-site.com/?page_id=1872%E2%80%8F

INHOUD-CONTENTS

Voorwoord – Preface	2
Mienis, H.K.: Predation on land snails by Skinks in Israel, 4. A first record of feeding on a snail by Guenther's skink <i>Chalcides guentheri</i>	3
Mienis, H.K.: An unexpected early morning encounter with a Caracal near Netzer Sereni	5
Mienis, H.K.: Numerous Levantine Littoral Tiger beetles <i>Calomera littoralis winkleri</i> on the beach of Yavne Yam, Israel (Coleoptera, Cicindelidae) ..	7
Mienis, H.K.: A find of <i>Xeropicta haifaensis</i> in the Herodian amphitheatre in Caesarea	9
Mienis, H.K.: Weekdieren aanwezig in het Iepenarboretum in Joure, Friesland, 2	11
Mienis, H.K.: <i>Inga edulis</i> or Ice cream bean, another strange tree in kibbutz Netzer Sereni	14
Mienis, H.K.: Ancient coins, 1. A coin of Licinius I (Gaius Valerius Licinianus Licinius)	16

Voorwoord

Dit 36ste nummer van 'Natuurhistorische en Andere Notities – Natural History and Other Notes' bevat deze keer zeven korte notities gebaseerd op vondsten, waarnemingen of studies gedaan in Israël en Nederland.

Deze nieuwsbrief is voorlopig gepland als een kwartaal uitgave. Van elk nummer zullen 50 gelijktijdig gedrukte exemplaren verschijnen die voornamelijk bestemd zijn voor bibliotheken van instituten en museums. Elk nummer is ook gratis electronisch verkrijgbaar via de website van mijn collega en vriend Oz Rittner:

http://israel-nature-site.com/?page_id=1872%E2%80%8F

Hoewel deze uitgave geheel voldoet aan de eisen die de 'Internationale Commissie voor Zoologische Naamgeving' gesteld heeft voor een wetenschappelijk tijdschrift, zullen in dit tijdschrift geen artikelen gepubliceerd worden die van invloed zijn op de naamgeving van een of andere wetenschappelijke eenheid.

Artikelen mogen overgenomen worden mits de schrijver daarover geïnformeerd is en de bron genoemd wordt.

Deze publikatie wordt geindexeerd in de 'Zoological Record' en heeft een officieel 'International Serial Standard Number' ontvangen: ISSN 2518-5705.

Preface

This 36th issue of 'Natuurhistorische en Andere Notities – Natural History and Other Notes' contains this time seven short notes based on finds, observations or studies made in Israel and the Netherlands.

This newsletter is planned for the meantime as a quarterly. Of each number 50 simultaneously printed copies will appear which are primarily intended for libraries of institutes and museums. Each issue is downloadable free of charge by means of the website of my colleague and friend Oz Rittner:

http://israel-nature-site.com/?page_id=1872%E2%80%8F

Although this publication meets the standards of a permanent scientific journal as stipulated by the 'International Commission for Zoological Nomenclature' no articles will be published in this journal which will influence the nomenclature of a certain taxonomic unit.

Articles may be reprinted on the understanding that the author is informed about it and the source mentioned.

This publication is being indexed in the 'Zoological Record' and has received an official 'International Serial Standard Number': ISSN 2518-5705.

**Predation on land snails by Skinks in Israel, 4.
A first record of feeding on a snail by Guenther's skink *Chalcides guentheri***

Henk K. Mienis

Kibbutz Netzer Sereni, IL-7039500 Israel

mienis@netzer.org.il

Predatie op landslakken door Skinken in Israël, 4.

Een eerste vermelding van het eten van een slak door Guenther's skink *Chalcides guentheri*

Een eerste geval van predatie op een terrestrische slak door een Guenther's skink *Chalcides guentheri* is hier beschreven van Israël. Het is een skink waarbij de poten heel sterk gereduceerd zijn en geen functie meer hebben in de voortbeweging. Hoewel deze skink overdag actief is, is het een van de minder algemene soorten beperkt in zijn verspreiding tot de Levant.

Guenther's skink *Chalcides guentheri* Boulenger, 1887, Fam. Scincidae, is an endemic species confined in its distribution to the Levant. It is easily differentiated from the other skinks living in Israel because of the fact that its degenerated legs are hardly visible and don't play a prominent part during locomotion (Fig. 1). While moving it wriggles snake-like. It may reach a length of 40 cm (snout-end of tail). Its food consists mainly of arthropods which it catches during daytime. For additional general information I refer to Bar & Haimovitch (2011); Bar, Haimovitch & Meir (2021) and Werner (2016 & 2021).

In kibbutz Netzer Sereni it is a rare species. In the period 1969-1990 it has been seen twice by the author. The first was encountered while preparing the garden for the first rains in autumn, while several years later one was encountered under a stone (O. Mienis, 1990). Both specimens were immediately released after their identification. Some 20 years ago a third specimen was encountered in the author's garden under similar circumstances *i.e.* while preparing the garden for sowing the winter-flowers.

Fig. 1: Guenther's skink *Chalcides guentheri*
Photograph: Oz Rittner

While carrying out fieldwork in the hills near Sha'ar HaGay on 17 March 1983, the author found an adult Guenther's skink under a large stone. Already when he was still

working near the ruins of Khirbet Deir Abiyad the skink produced a faecal pellet and was released near the spot where it had been caught.

A study of the faecal pellet revealed the presence of several remnants of various insects and a complete shell of a still juvenile *Xeropicta vestalis joppensis* (Schmidt, 1855), Fam. Geomitridae, a common snail species in that area of Israel. This record (Table 1) seems to constitute the first case of snail predation by this skink species.

Table 1: A case of predation of a terrestrial snail by Guenther's skink *Chalcides guentheri* in Israel

Species	Locality	Date	Literature
<i>Xeropicta vestalis joppensis</i>	Near Khirbet Deir Abiyad 1.6 km NW of Sha'ar HaGay	17.03.1983	here

Acknowledgement

I like to thank my colleague and friend Oz Rittner (the Steinhardt Museum of Natural History, Tel Aviv University) for the use of his photograph of Guenther's skink.

References

- Bar, A. & Haimovitch, G., 2011. A field guide to Reptiles and Amphibians of Israel. 245 pp. Private publication, Herzliya.
- Bar, A., Haimovitch, G. & Meir, S., 2021. Field guide to the Amphibians and Reptiles of Israel. 2nd revised edition. Frankfurt Contributions to Natural History, 87: 511 pp. Chimaira, Frankfurt am Main.
- Menis, O., 1990. [A survey of the reptiles of kibbutz Netzer Sereni and their zoogeography.] 86 pp. Individual Science Project in the Field of Biology, Regional Highschool Giv'at Brenner. [in Hebrew, unpublished]
- Werner, Y.L., 2016. Reptile life in the Land of Israel with comments on adjacent regions. Frankfurt Contributions to Natural History, 71: 494 pp. Chimaira, Frankfurt am Main.
- Werner, Y.L., 2021. [Reptile life in the Land of Israel with comments on adjacent regions.] 338 pp + 81-271 colored photographs. Bialik Institute, Jerusalem. [in Hebrew]

An unexpected early morning encounter with a Caracal near Netzer Sereni

Henk K. Mienis

Kibbutz Netzer Sereni, IL-7039500 Israel

mienis@netzer.org.il

Een onverwachte vroege ochtend ontmoeting met een Caracal bij Netzer Sereni

Een recente waarneming van een Caracal in de omgeving van kibboets Netzer Sereni, Israël, is in het kort beschreven. Zo'n 20 jaar geleden werd in bijna dezelfde omgeving ook een Caracal gezien, die op een of andere manier er in slaagde om zich zelf op te sluiten tussen twee elektronische hekken van een veilingheidsinstituut.

Every morning I leave my house in kibbutz Netzer Sereni at 05.00 o'clock in order to catch the first bus at the nearest stop near the kibbutz at the corner of HaBanim Street in Hoter, a suburb of Beer Ya'akov, and the turn-off to Netzer Sereni. In order to do so I have to cross the busy Highway 431 by means of a bridge, which separates the kibbutz from Beer Ya'akov since a few years.

On the 7th of February 2022 I crossed the bridge and just started the last hundred meters to the bus stop when a large cat-like animal jumped the crash barrier at my left side, crossed the road and dived under the crash barrier at the right side of the road and disappeared in the thickets.

Although it was still quite dark, with the light of the street lamps I could clearly see that we were dealing with an animal with a body length of slightly less than a meter and a width of at least some 30 cm. The fur was of a greyish-brown color. The head was massive and the ears carried long tufts of hairs.

Fig. 1: Caracal *Caracal caracal*
Photograph: BigCatsWildCats

The only cat-like animal fitting this description is *Caracal caracal schmitzi* Matschie, 1912, which is known to occur occasionally in the area (Mendelssohn & Yom-Tov, 1993 & 1999; Shalmon, 1993). Figure 1 shows a Caracal of unknown origin.

This is not the first time that a Caracal is seen in the vicinity of Netzer Sereni. Some 20 years ago a Caracal got stuck between the two electronic fences surrounding a high security plant between Beer Ya'akov and the citrus orchards of Netzer Sereni. The animal was running like crazy from one end to the other between the south-eastern fences, a distance of several hundred meters, for almost the whole day till it managed to escape again. This event took place at a distance of only some 200 m from the event described above.

Observations of Caracals and other large roaming animals in the vicinity of Netzer Sereni are becoming more and more rare events since new fenced in highways and railroads make the free movements of those animals almost impossible.

Acknowledgement

The photograph was reproduced from "BigCatsWildCats", all wild cats, all over the world. Education, Conservation & Advocacy. The name of the photographer was not mentioned.

References

- Mendelssohn, H. & Yom-Tov, Y., 1993. [Mammals], 2nd Ed. Plants and Animals of the Land of Israel – An Illustrated Encyclopedia, 7: 295 pp. Ministry of Defence, the Publishing House & Society from the Protection of Nature, Israel. [in Hebrew]
- Mendelssohn, H. & Yom-Tov, Y., 1999. Mammalia of Israel. Fauna Palaestina. 439 pp., 37 plts. The Israel Academy of Sciences and Humanities, Jerusalem.
- Shalmon, B., 1993. [A field guide to the land mammals of Israel their tracks and signs.] 216 pp. Keter Publishing House Ltd., Jerusalem. [in Hebrew]

**Numerous Levantine Littoral Tiger beetles *Calomera littoralis* *winkleri*
on the beach of Yavne Yam, Israel
(Coleoptera, Cicindelidae)**

Henk K. Mienis
Kibbutz Netzer Sereni, IL-7039500 Israel
mienis@netzer.org.il

**Grote aantallen Levantijnse zandloopkevers *Calomera littoralis* *winkleri*
op het strand van Yavne Yam, Israël
(Coleoptera, Cicindelidae)**

Tientallen Levantijnse zandloopkevers *Calomera littoralis* *winkleri* waren druk aan het fourageren in een vloedmerk op het Middellandse Zee strand onmiddellijk ten noorden van de in zee uitstekende rotsen van Yavne Yam, Israël, op de ochtend van 22 augustus 2022. Geheel volgens het gedrag van de meeste Zandloopkevers zaten ze geen ogenblik stil en renden ze snel heen en weer op zoek naar een prooi of vlogen bij verontrustig onmiddellijk op. Volgens de meest recente opvattingen vormen deze Zandloopkevers of Tijgerkevers, zoals ze ook vaak genoemd worden, een aparte familie die verwant is aan de Loopkevers Carabidae (Assmann *et al.*, 2018).

On the 22nd of August 2022 the author brought a visit to the beach of Palmachim-Yavne Yam, Israel. Just north of the promontory of Yavne Yam numerous small beetles were seen searching nervously for food among the washed ashore tiny fragments of algae in the narrow high water flood mark. These beetles were running very fast and at the slightest movement of the observer they flew immediately to another place. They turned out to belong to the Levantine Littoral Tiger beetle *Calomera littoralis* *winkleri* (Mandl, 1934) (Fig.1).

Fig. 1: The Levantine Littoral Tiger beetle *Calomera littoralis* *winkleri*
Photograph: Oz Rittner

This subspecies of *Calomera littoralis* (Fabricius, 1787) is confined in its distribution to areas bordering the Eastern Mediterranean Sea.

It is a diurnal species which feeds on invertebrates especially on other insects and tiny crustaceans like amphipods living on the beach.

The Tiger beetles of Israel and adjacent areas have been revised fairly recently by Matalin & Chikatunov (2016) and especially by Assmann *et al.* (2018). The first authors consider the Tiger beetles still as a subfamily of the Carabidae, while the second authors classified them as forming a separate family: the Cicindelidae.

Acknowledgement

Thanks are due to my colleague and friend Oz Rittner (the Steinhardt Museum of Natural History) for the use of his excellent photograph of *Calomera littoralis winkleri*.

References

- Assmann, T., Boutaud, E., Buse, J., Gebert, J., Drees, C., Friedman, A. L. L., Khoury, F., Marcus, T., Orbach, E., Renan, I., Schmidt, C., & Zumstein, P., 2018. The Tiger beetles (Coleoptera, Cicindelidae) of the southern Levant and adjacent territories: from cybertaxonomy to conservation biology. ZooKeys, 734: 43-103.
Matalin A.V. & Chikatunov, V.I., 2016. The Tiger beetles (Coleoptera, Carabidae, Cicindelinae) of Israel and adjacent lands. ZooKeys, 578: 115-160.

A find of *Xeropicta haifaensis* in the Herodian amphitheatre in Caesarea

Henk K. Mienis

Kibbutz Netzer Sereni, IL-7039500 Israel
mienis@netzer.org.il

Een vondst van *Xeropicta haifaensis* in de Herodian amfitheater in Caesarea

Tijdens een bezoek aan het National Park Caesarea werden diverse exemplaren van het landslakje *Xeropicta haifaensis* (Petrbok, 1946), Fam. Geomitridae, gevonden in het Herodian amfitheater waar in de Romeinse tijd onder andere paardenraces werden gehouden met tweespannen. *Xeropicta haifaensis* is de kleinste *Xeropicta* soort die in Israël voorkomt. Het is waarschijnlijk een endemische soort die alleen hier en daar langs de Middellandse Zee kust van Israël voorkomt.

On the 24th of August 2022 the author, accompanied by one of his daughters and her daughter, brought a visit to the National Park of Caesarea. Among others we visited the Herodian amphitheatre, where in Roman times horse races were held with carriages.

In patches with some growth of annual plants, empty but fresh-looking shells were found of three terrestrial snail species: *Monacha obsoleta* (Pfeiffer, 1842) (Fam. Hygromiidae), *Xeropicta vestalis joppensis* (Schmidt, 1855) and *Xeropicta haifaensis* (Petrbok, 1946) (both Fam. Geomitridae). The first two are widely distributed in that part of Israel characterized by a Mediterranean climate and vegetation, the third one is confined in its distribution to some extremely exposed kurkar sites (a local sandstone) along the Mediterranean coast.

Fig. 1: *Xeropicta haifaensis* (Petrbok, 1946) – syntype of *Xerophila haifaensis* Petr bok, 1946 (copied from Mienis & Rittner, 2015: fig. 9)

Xeropicta haifaensis is the smallest *Xeropicta* species occurring in Israel (Fig. 1). Adult specimens are not larger than 6.5 mm. It differs from small, often still juvenile specimens of *Xeropicta vestalis joppensis* found in the same biotope by its aperture, which is often not round but has a squarish form (but not in the figured specimen!) and by the presence of one or two strong internal ribs in the aperture.

Forcart (1976) considered *Xerophila haifaensis* Petrbok, 1946 inadvertently as a synonym of *Cernuella (Microxeromagna) arrouxi* (Bourguignat, 1863), the latter is now considered a junior synonym of *Microxeromagna lowei* (Potiez & Michaud 1838).

Acknowledgements

I like to thank Dana and Nir Mienis for their company and help in Caesarea and my colleague and friend Oz Rittner for the re-use of his photograph.

References

- Forcart, L., 1976. Die Cochlicellinae and Helicellinae von Palästina und Sinai. Archiv für Molluskenkunde, 106 (4-6): 123-189.
- Mienis, H.K. & Rittner, O., 2015. A note concerning the land snails of the National Park Apollonia (Tel Arshaf), Israel. Triton: 31: 27-34.
- Petr bok, J., 1946. Postmiocenní nemarinní měkkýši Syrie a Palestiny. (Mollusca nonmarine postmiocaenica Syriae et Palaestinae) Věstník Královské České Společnosti Nauk, Trída matematiko-přírodovědecká Ročník, 1944 (XX): 1-84, Plts. 1-5.

Weekdieren aanwezig in het Iepenarboretum in Joure, Friesland, 2

Henk K. Mienis

Kibboets Netzer Sereni, IL-7039500 Israël

mienis@netzer.org.il

Molluses present in the Elm-arboretum in Joure, Friesland, 2

Three years ago I published a short note dealing with the land- and freshwater molluscs present in the Elm-arboretum in Joure, Friesland, the Netherlands (Mienis, 2019). In that article, based on fieldwork carried out during a single day in the autumn of 2018, I was able to mention the presence of only 10 terrestrial species, but not less than 21 aquatic species. Of the freshwater species a tiny Pea mussel (*Pisidium*) remained unidentified, but was later on recognized as belonging to the rare species *Pisidium pseudosphaerium*. In the autumn of 2019 I brought eight brief visits to that interested area in order to check early in the morning ten wet cartons randomly dispersed throughout the arboretum for the presence of terrestrial snails and slugs. This resulted in the recording of twelve additional terrestrial species, which means that now 43 species of molluscs are known from the Elm-arboretum.

Op het kruispunt Tramwei-Woudfennen in Joure, ligt in de westhoek een weiland waar op geregelde afstanden bomen zijn geplant. Nee, het is geen appel- of perenboomgaard. De meeste inwoners in Joure kunnen ook geen opheldering geven. Toch is het antwoord vrij eenvoudig want naast het toegangshek tot het weiland staat een groot bord: Iepenarboretum Joure (Fig. 1).

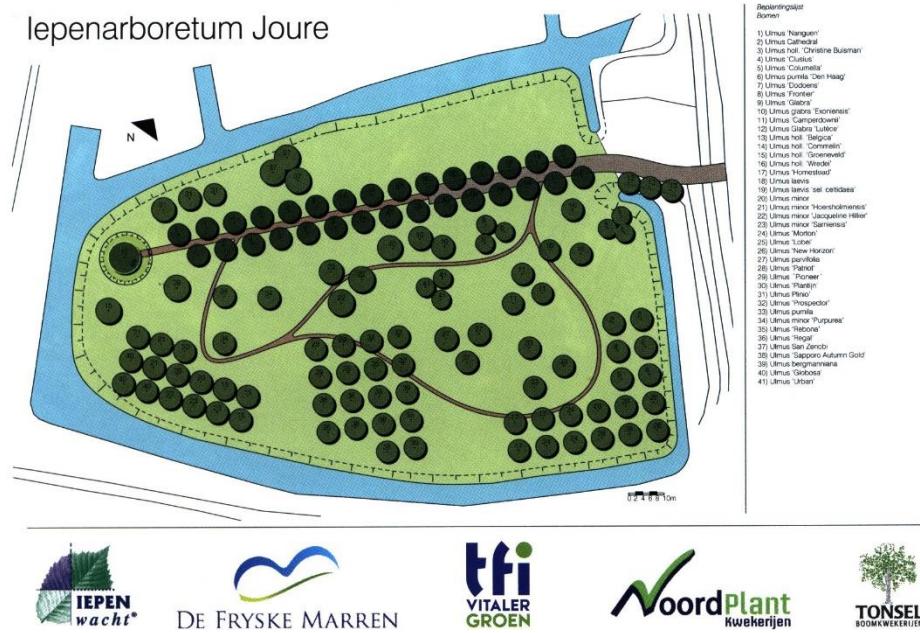

Fig. 1: Informatiebord nabij het toegangshek van het Iepenarboretum in Joure

Op dit landje staan namelijk niet minder dan 41 verschillende Iepen-soorten en/of variëteiten. Door diverse instanties worden deze Iepen (*Ulmus* soorten) in de gaten gehouden betreffende hun resistentie tegen de beruchte Iepenziekte, een specifieke schimmel *Ophiostoma ulmi*, die overgebracht wordt door drie soorten spintkevers uit het geslacht *Scolytus*. Deze proeftuin is niet alleen uniek in Nederland maar zelfs ver over de grenzen.

Het terrein is vrij te betreden en wordt slechts zo nu en dan gemaaid. Daar het terrein noch beeldeld wordt met chemische bestrijdingsmiddelen noch met kunstmest, was dit voor mij een goede reden om het Iepenarboretum en de omringende sloten in de herfst

van 2018 te bemonsteren op de aanwezigheid van weekdieren: slakken en mossels. Dit heeft indertijd door de voorafgaande droogte slechts tien soorten landslakken opgeleverd, daartegenover werden 21 aquatische soorten gevonden, die allen gedetermineerd konden worden op enkele piepkleine Erwtenmosseltjes na (Menis, 2019). De ongedetermineerde Erwtenmosseltjes bleken later allen tot de Spaeriumvormige erwtenmossel *Pisidium pseudosphaerium* te horen. Een vrij zeldzame soort die alleen in schoon water voorkomt.

De slechte resultaten in de herfst van 2018 wat betreft de landslakken, was voor mij een goede reden om in de herfst van 2019 nogmaals het Iepenarboretum op het voorkomen van terrestrische slakken te onderzoeken. Dit keer werd gebruik gemaakt van de vochtige kartonmethode. Tien goed vochtiggemaakte stukken karton van ongeveer 20x40 cm werden gedurende acht dagen op willekeurige plaatsen verspreid over het Iepenarboretum in de namiddag uitgelegd (Fig. 2). De volgende ochtend werden deze kartonnetjes op de aanwezigheid van slakken onderzocht. Dat heeft niet alleen de tien soorten opgeleverd die reeds in het jaar daarvoor reeds waren waargenomen, maar ook twaalf andere soorten, zodat nu 43 soorten land- en zoetwater mollusken bekend zijn uit het Iepenarboretum (Tabe 1).

Fig. 2: Voorbeeld van een stuk vochtig karton, gebruikt voor de monitoring van landslakken

Waarschijnlijk kunnen we nog meer weekdieren in het Iepenarboretum verwachten. Vooral in het water en in de greppels, die allen richting de Woudfennen lopen, kunnen nog meer soorten verwacht worden. Rondom Joure komen namelijk diverse soorten Erwtenmossels en ook Moeras-hoornschalen voor, terwijl in een van de sloten rondom het arboretum slechts de zeldzame Spaeriumvormige erwtenmossel werd aangetroffen in 2018. Daarom zal in de herfst van 2022 opnieuw een onderzoek uitgevoerd worden

naar de aanwezigheid van weekdieren waarbij vooral aandacht uit zal gaan naar de zoetwatermollusken.

Tabel 1: Lijst van land- en zoetwatermollusken aangetroffen in het Iepenarboretum in Joure in de herfst van de jaren 2018 en 2019*

Terrestrische slakken			
Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	2018	2019
<i>Carychium minimum</i>	Plompe dwergslak	-	+
<i>Oxyloma elegans</i>	Slanke barnsteenslak	+	+
<i>Succinea putris</i>	Barnsteenslak	-	+
<i>Succinella oblonga</i>	Langwerpige barnsteenslak	-	+
<i>Cochlicopa lubrica</i>	Glanzende agaathoren	+	+
<i>Vallonia costata</i>	Geribde jachthorenslak	-	+
<i>Vallonia pulchella</i>	Fraaie jachthorenslak	-	+
<i>Vitrea crystallina</i>	Grote kristalslak	+	+
<i>Euconulus alderi</i>	Moeras-tolsslak	-	+
<i>Zonitoides nitidus</i>	Donkere glimslak	+	+
<i>Oxychilus alliarius</i>	Look-glansslak	+	+
<i>Aegopinella nitidula</i>	Bruine blinkschlak	+	+
<i>Nesovitrea hammonis</i>	Ammonshorentje	+	+
<i>Vitrina pellucida</i>	Doorschijnende glasslak	-	+
<i>Deroceras laeve</i>	Kleine akkerslak	-	+
<i>Deroceras reticulatum</i>	Gevlekte akkerslak	-	+
<i>Arion intermedius</i>	Egel-wegslak	-	+
<i>Arion circumscriptus</i>	Grauwe wegslak	-	+
<i>Arion rufus</i>	Rode wegslak	-	+
<i>Trochulus hispidus</i>	Haarslak	+	+
<i>Arianta arbustorum</i>	Heesterslak	+	+
<i>Cepaea nemoralis</i>	Zwartgerande tuinslak	+	+
N = 22			
Zoetwatermollusken			
Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	2018	2019
<i>Viviparus contectus</i>	Spitse moerasslak	+	-
<i>Bithynia leachii</i>	Kleine diepslak	+	-
<i>Bithynia tentaculata</i>	Grote diepslak	+	-
<i>Potamopyrgus antipodarum</i>	Jenkins' waterhorentje	+	-
<i>Acroloxus lacustris</i>	Grote kapslak	+	-
<i>Lymnaea stagnalis</i>	Grote poelslak	+	-
<i>Myxas glutinosa</i>	Kleverige poelslak	+	-
<i>Radix balthica</i>	Ovale poelslak	+	-
<i>Stagnicola palustris</i>	Moeraspoelslak	+	-
<i>Physa fontinalis</i>	Bron-blaashoren	+	-
<i>Anisus vortex</i>	Draaikolk-schijfhoren	+	-
<i>Anisus vorticulus</i>	Platte schijfhoren	+	-
<i>Bathyomphalus contortus</i>	Riempje	+	-
<i>Ferrissia californica</i>	Smurfschlak	+	-
<i>Gyraulus albus</i>	Witte schijfhoren	+	-
<i>Planorbarius corneus</i>	Posthorenslak	+	-
<i>Planorbis carinatus</i>	Gekielde schijfhoren	+	-
<i>Planorbis planorbis</i>	Gewone schijfhoren	+	-
<i>Segmentina nitida</i>	Glanzende schijfhoren	+	+
<i>Sphaerium corneum</i>	Gewone hoornschaal	+	-
<i>Pisidium pseudosphaerium</i>	Sphaeriumvormige erwtenmossel	+	-
N=21			

* 2018 – 10 oktober; 2019 – 10, 12 & 30 september, 1, 2, 5, 7 & 13 oktober

Geraadpleegde literatuur

Menis, H.K., 2019. De molluskenfauna van het Iepenarboretum in Joure, Friesland. Spirula, 418: 36-38.

Inga edulis* or Ice cream bean, another strange tree in kibbutz Netzer Sereni*Henk K. Mienis**

Kibbutz Netzer Sereni, IL-7039500 Israel

mienis@netzer.org.il***Inga edulis* of IJesco boon, nog een vreemde boom in kibboets Netzer Sereni**

Enige informatie is verstrekt betreffende een IJesco boon boom, *Inga edulis*, in de kibboets. Deze boom waarvan de verse witte pulp in de boonvruchten de smaak heeft van ijs, komt oorspronkelijk uit tropisch Zuid Amerika. Het is echter de vraag of deze boom lang stand kan houden in de kibboets omdat het een grote behoefte aan water heeft.

Since a few years we have at least one *Inga edulis* or Ice cream bean growing in kibbutz Netzer Sereni. This tree species of South American origin is also known by the following local names: joaquiniquil, cuaniquil, guama and guaba. How this South American tree species arrived in the kibbutz is unknown to me.

In its native area of distribution: tropical South America, it grows in areas with a mean annual rainfall of 1200-2000 mm, although it may occur also in areas where the rainfall varies between 640 and 4000 mm. In Netzer Sereni the annual rainfall is only about 525 mm annually!

Although it is an evergreen tree in South America, in Israel it is deciduous and loses at least part of its leaves when the temperature starts to drop suddenly with the arrival of the first winter rains. In spring, when the temperature rises again, it starts to flower. These beautiful, white flowers have a rather interesting form not seen elsewhere in Israel (Fig. 1).

Fig. 1: A flowering Ice cream bean *Inga edulis* in kibbutz Netzer Sereni, spring 2022.
Photograph: Henk Mienis

In South America these flowers are in part pollinated by symbiotic ants which don't occur in Israel.

Therefore and because of the fact that the tree does not receive any irrigation the fruit-pods on the tree in the kibbutz remain rather small: they varied last year between 12 and 20 cm (Fig. 2), while in the Amazonian area they may reach a size of one meter.

Fig. 2: Fruit pods of the Ice cream bean *Inga edulis* in kibbutz Netzer Sereni, autumn 2021
Photograph: Henk Mienis

This tree received its funny name: Ice cream bean, because the pulp in the large seed pods has a sweet flavor and a smooth texture reminding ice cream. There is a large demand for fresh seed pods in tropical South America where they are being sold on most local markets.

In its native area of distribution also the beans in the seed pods are being eaten but only when they are boiled, this is because uncooked beans contain trypsin and chymotrypsin inhibitors.

The only tree known to me in the kibbutz is standing on the edge of a parking lot where it does not receive any extra irrigation. I doubt therefore that it will survive for a long time.

Ancient coins, 1
A coin of Licinius I (Gaius Valerius Licinianus Licinius)

Henk K. Mienis

Kibbutz Netzer Sereni, IL-7039500 Israel

mienis@netzer.org.il

Antieke munten, 1

Een munt van Licinius I (Gaius Valerius Licinianus Licinius)

Een typische munt van Licinius I (ook bekend als Gaius Valerius Licinianus Licinius, 263-325), gevonden in de katoenvelden van kibboets Netzer Sereni, nabij Nesher-Ramla, Israël, is afgebeeld en kort beschreven.

Among the numerous coins found in the cottonfields of kibbutz Netzer Sereni near the cement factory "Nesher", Ramla, Israel, was a rather nice one. It is made of bronze and has a size of 21 mm and a weight of 3.3 gram.

It turned out to date to the reign of Licinius I, also known as Gaius Valerius Licinianus Licinius (263-325) (Fig. 1). The obverse shows a portrait of the ruler with all around the words: IMD LIC LICINIUS PF AVG.

Fig. 1: A bronze coin of Licinius I found in the cottonfields of Netzer Sereni
Photograph: Oz Rittner

The reverse shows in the center a standing naked Jupiter resting with his left arm on a large sceptre. In his right hand he holds Victory standing on a globe holding a wreath. In front of his feet a bird (eagle?) is standing with another wreath in its bill, while in the open area at his right the letter gamma is minted in the old traditional Greek orthography. Along the outer edge is written: IOVI CON_SERVATORI, while the base shows the letters SIS. A most likely date of issue of the coin is AD 313-315.

I like to thank my colleague and friend Oz Rittner (the Steinhardt Museum of Natural History, Tel Aviv University) for the photographs.